

VYHLÉDL JSEM SI KRÁLE

Žijme život, který stojí za to žít
– potřebujeme ho objevit, uvést do něj a žít v něm

1Sa 16,1-13 ** Mt 17,1-5 ** Jan 17,1-6

První čtení – Poslání pomazat krále

1Sa 16,1-13 Hospodin řekl Samuelovi: "Jak dlouho ještě budeš nad Saulem truchlit? Já jsem ho zavrhl, aby nad Izraelem nekraloval. Naplň svůj roh olejem a jdi, posílám tě k Jišajovi Betlémskému. **Vyhlédl jsem si krále mezi jeho syny.**"

2 Samuel se zdráhal: "Jak mohu jít? Saul o tom uslyší a zabije mě." Hospodin řekl: "Vezmeš s sebou jalovici a řekneš: »Přicházím obětovat Hospodinu.« 3 Na obětní hod pozveš Jišaje a já ti dám vědět, co máš dělat. Pomažeš mi toho, o němž ti povím."

4 Samuel vykonal, co řekl Hospodin. Když přišel do Betléma, vyděšení starší města mu spěchali vstříc s otázkou: "Přinášíš pokoj?" 5 Odvětil: "Pokoj. Přišel jsem obětovat Hospodinu. Posvěťte se a půjdete se mnou k obětnímu hodu." Pak posvětil Jišaje a jeho syny a pozval je k obětnímu hodu.

6 Když se dostavili a on spatřil Eliaba, řekl si: "Jistě tu stojí před Hospodinem jeho pomazaný." 7 Hospodin však Samuelovi řekl: "**Nehleď na jeho vzhled ani na jeho vysokou postavu, neboť já jsem ho zamítl. Nejde o to, nač se dívá člověk. Člověk se dívá na to, co má před očima, Hospodin však hledí na srdce.**"

8 Jišaj pak zavolal Abínádaba a předvedl ho před Samuela. On však řekl: "Hospodin nevyvolil ani toho." 9 Jišaj tedy předvedl Šamu. Řekl: "Hospodin nevyvolil ani toho." 10 Tak předvedl Jišaj před Samuela svých sedm synů, ale Samuel řekl: "Žádného z nich Hospodin nevyvolil."

11 A Samuel se Jišaje otázal: "To jsou všichni mládenci?" Jišaj odvětil: "Ještě zbývá nejmladší, ten však pase stádo." Samuel Jišajovi poručil: "Pošli pro něj! Nebudeme stolovat, dokud sem nepřijde." 12 Poslal tedy pro něj a dal ho přivést. Byl ryšavý, s krásnýma očima a pěkného vzhledu. Tu řekl Hospodin: "**Nuže, pomaž ho! To je on.**" 13 Samuel tedy vzal roh s

olejem a pomazal ho uprostřed jeho bratrů. A **duch Hospodinův se Davida zmocňoval od onoho dne i nadále**. Samuel pak hned nato odešel do Rámy.

Kázání – Žít život, který stojí za to žít

Starozákonní král

Dnešní neděle je v programu 40 dní s Bibli nadepsána slovy: „**Vyhlédl jsem si krále.**“ Vychází ze starodávného příběhu o selhání a zavržení prvního izraelského krále Saula a Boží volbě krále Davida. Než zmíním některé novozákonné biblické texty, zůstaňme chvíli u starozákonního příběhu.

(1) Touha po lepším životě – „Chceme krále“

Jeho jádro je soustředěno na krále. Boží vyvolený lid zatoužil po králi. Nebyl to původní Boží záměr dát lidu krále. Sám Izrael chtěl toto společenské upřádání života. **Proč? Co od krále očekávali?**

Zdá se, že právě toto je **klíčová otázka**, kterou bych nám dnes chtěl otevřít dveře Boží zvěsti: **Lid toužil po lepších životních podmínkách, po lepším životě - po klidu, bezpečí, jednotě, prosperitě. Žilo se mu těžko.** Jako by mu život unikal mezi prsty. => to je **to, co se starým Izraelem sdílíme: touhu po životě, který stojí za to žít!** Podobně jako starý Izrael i my máme své představy o tom, jak toho docílit. Vraťme se ale ještě zpět do biblických dob.

Roztříštěný lid se svými místními soudci nedokázal udržet respekt k duchovnímu jádru/centru života Izraele: přestali společně slavit Hospodina a připomínat si jeho dílo. Ani nástupci velkých proroků, soudců a kněží (Élí a Samuel) nedokázali udržet standard bohoslužby, kterou zneuctili jejich synové. Není divu, že si pak každý dělal, co sám uznal za vhodné - často to bylo to, co bylo v Hospodinových očích zlé. Stali se rozptýleným lidem ve vlastní zemi. Těžko se bránili útokům nepřátel. Mnozí Izraelci měli za to, že řešením tristní politické, sociální a duchovní situace bude král. **Od krále čekali, že je povede k lepšímu životu!**

1Sa 8,20 **I my chceme být jako všechny ostatní národy. Náš král nás bude soudit a bude před námi vycházet (= být v čele, jít v čele před námi jako vládce) a povede naše boje.**" (být generálem)

1Sa 9,16 "Zítřa touto dobou pošlu k tobě muže z benjamínské země. **Pomažeš ho za vévodu nad mým izraelským lidem; on můj lid vysvobodí z rukou Pelištejců.**"

(2) Selhání a Boží souhlas – „Dej jim krále“

Prorok Samuel dobře viděl, že důvod těžkého života není v tom, že by lidu chyběl pozemský vévoda - král. Dobře viděl, že **lidu bylo těžko, protože nezachoval věrnost Hospodinu a bázeň před Hospodinem.** Pán Bůh ovšem nakonec s myšlenkou krále souhlasil. Zdá se, že Pán Bůh přistoupí na lecjaký lidský projekt. Sám mu však vždy chce dát cosi svého a jedinečného. Král je podle Božích představ služebníkem Božím, ne majitelem lidu. Je v Božích službách v prospěch Božího lidu. Sám se měl držet Hospodina a svým životním příkladem i panováním měl vést lid k věrnosti Hospodinu, **aby se všem dobře vedlo** a Hospodin mohl **požehnat skrze Izrael okolním národům.**

(3) Výběrové řízení

A tak Hospodin nechává ustanovit krále, kterého vybírá on sám jako **vévodu nad svým lidem.**

V dnešním biblickém příběhu se nám před očima odehrává **příběh zvláštního výběrového řízení** na izraelského krále. Hospodin se rozhodl vybrat po Saulovi nového krále a proroka Samuela k tomu přizval. Před prorokem defilují synové Jišaje. Zdá se, že nebude problém vybrat - jsou to statní muži, od prvního pohledu vhodní pro královský úřad. Jenže u všech 7 přítomných synů Jišaje Samuel slyší Hospodinova slova: **Toho jsem nevyvolil.** Kritériem Božího výběru - jak se dovidá prorok - je srdce, do něhož vidí pouze Hospodin. Vnitřní dispozice byla tím nejdůležitějším kritériem pro výběr krále, který měl spravovat Boží lid a vysvobozovat jej od nepřátel.

Ten nejvhodnější - z lidského pohledu asi nejméně vhodný, nejmladší David - není ani přítomen, musejí pro něho poslat na louku, kde pase stáda. Na něm spočinula Boží volba, kterou Samuel poslušně vykonal - pomazal za vévodu nad Izraelem mladíčka Davida. Od té chvíle se ho zmocňoval Duch Hospodinův.

Příběh zvláštní volby krále Davida nám ukazuje, že **opravdu nebylo jedno, kdo bude králem** - jakýmsi prostředníkem mezi Hospodinem a lidem. Záleží na tom, kdo bude králem nad Božím lidem, kdo ho povede, bude chránit, vysvobozovat a připravovat podmínky pro klidný a zbožný život.

Z hlediska dějin je potřeba povědět, že **projekt krále** - kterého si vymohl Izrael na Hospodinu - **nebyl příliš úspěšný**. Pod tlakem okolností selhal první král - Saul. Vrchol dob královských se pojí k postavám Davida a Šalomouna, ale ani ti nebyli cele věrni Hospodinu a po nic dochází k všeobecnému úpadku plnění poslání krále - pastýře Božího lidu. Spíš než aby králové lid směřovali ke svatosti a věrnosti Hospodinu, byli příčinou jeho odpadnutí od Hospodina.

Novozákonní Král

Zacílení Hospodinova slova při selhání prvního krále Saula „**Vyhlédl jsem si krále**“, **tak** musíme vnímat mnohem dál, než jenom u Davida. Boží slovo míří až **k Pánu Ježíši Kristu** - králi (nejen) Židů, jak ho hledali mudrci po jeho narození. Tam, kde selhal lidský projekt krále nad Božím lidem, tam přichází Hospodin se svým projektem krále. On si volí krále, který byl člověkem i Bohem zároveň. U tohoto výběrového řízení nikdo z lidí nebyl. *[My si dodnes volíme krále sami - prezidenta, a zdá se, že je dobře, že toho skutečného krále života nevolí lidé, ale Bůh sám].*

Kdo je Pán Ježíš jako Král, kterého si vyhlédl Hospodin? Co je jeho úkolem? Co přináší - co do něho můžeme a máme očekávat?

Král, kterého vyvolil Bůh – toho poslouvejte

Matouš 17:1 Po šesti dnech vzal s sebou Ježíš Petra a Jakuba a jeho bratra Jana a vyvedl je na vysokou horu, kde byli sami. 2 A byl proměněn před jejich očima; jeho tvář zářila jako slunce a jeho šat byl oslnivě bílý. 3 A hle, zjevil se jim Mojžíš a Eliáš, jak s ním rozmlouvají. 4 Nato promluvil Petr a řekl Ježíšovi: "Pane, je dobré, že jsme zde; chceš-li, udělám tu tři stany, jeden tobě, jeden Mojžíšovi a jeden Eliášovi." 5 Ještě nedomluvil, a hle, světlý oblak je zastínil a z oblaku promluvil hlas: "**Toto jest můj milovaný Syn, kterého jsem si vyvolil; toho poslouvejte.**"

K čemu ho vyvolil – aby dal věčný život

Jan 17:1 Po těch slovech Ježíš pozvedl oči k nebi a řekl: "Otče, přišla má hodina. Oslav svého Syna, aby Syn oslavil tebe, 2 stejně, jako jsi učinil, **když jsi mu dal moc nad všemi lidmi, aby vše, co jsi mu svěřil, dal jim: život věčný.** 3 A život věčný je v tom, když poznají tebe, jediného pravého Boha, a toho, kterého jsi poslal, Ježíš Krista... 6 **Zjevil jsem tvé jméno lidem...** 8 Slova, která jsi mi svěřil, dal jsem jim a oni je přijali... Uvěřili, že ty jsi mne poslal.

Svého Syna Ježíše Krista si nebeský **Otec vyhlédl a vyvolil**, aby byl naším Králem. Králem, který neselhal a zůstal věrný, byť byl člověkem. Toho máme poslouchat, jím se řídit, od něho očekávat život, který stojí za to žít. Život, který je věčným životem ve smyslu především kvality ne trvání. **Svému Synu svěřil Otec věčný život, aby ho zjevil, dal a učil ho žít svůj lid.** Tím se dotýkáme programových priorit krále, jímž je Pán Ježíš.

Tři programové priority Krále – Pána Ježíše

(1) Zjevit Boží jméno & věčný život

Pán Ježíš přišel zjevit - ukázat, nabídnout, **že je život**, který stojí za to žít, není zbytečný, má svou hodnotu: nazývá ho věčným životem. Přišel zjevit, **v čem tento život spočívá:** v poznání Boha, ve společenství s Bohem (ať už je to vyjádřeno obrazem občanství Božího království anebo obrazem rodiny - patříme k Boží rodině, kde je Otcem Bůh). => Pro někoho je těžké uvěřit, že je život, který stojí za to žít. Boží dobrá zpráva je, že takový život je! Hledáte někdo skutečný život? Pán Ježíš ho dodnes nabízí a zve k němu.

(2) Uvádět do věčného života skrze odpuštění

Jedna věc je zjevit a nabídnout věčný život. Druhá věc je získat ho. Pán Ježíš je král, který přišel dát tento život. A protože Boží věčný život může být zasazen jenom do čistého srdce bez hříchu, Pán Ježíš vzal na sebe naše hříchy, a tak nás uvádí do věčného života. Z naší lidské strany si hříchy přiznat, Boží nabídku přijmout: „**J 17,8 Slova, která jsi mi svěřil, dal jsem jim a oni je **přijali...** Uvěřili, že ty jsi mne poslal.**“

Pokání a víra je to, co připravuje půdu lidského srdce pro zrno Božího věčného života, které v nás kličí a roste.

(3) Provázet na cestě věčného života svou přítomností skrze Ducha svatého

A poslední bod programového prohlášení krále - Pána Ježíše: pečovat o ty, kdo jsou na cestě věčného života. Modlí se za ně, provází je, dává jim své slovo, svého Ducha, svou moc, moudrost. Odhaluje před svými věrnými stezku života. Dává jim svůj úkol (což by mohlo samo o sobě tvořit čtvrtý bod programového prohlášení krále) - podílet se na šíření a zrodu života - věčného života.

My ve způsobu věčného života můžeme selhávat jako kdysi starozákonní boží lid, ale vždy se máme ke komu vrátit - ke svému Králi, který je pln milosti a pravdy, který sám je cesta, pravda i život.

Závěr – Bůh si vyhlédl krále i lid

„Vyhlédl jsem si krále“ - to je nadpis dnešní neděle. Král, který vede na cestu a po cestě života, který stojí za to žít - mohou se k tomu přiznat s tím, že to platí i o mně? Jestli se k tomu můžeme přiznat, pak máme důvod k radosti a naději. Jestli se k tomu nemůžeme přiznat, pak vezme, že stále vyhlíží svůj lid, ty, kdo se nechají obdarovat jeho věčným životem.

Ž 33,13-15.18-22 Hospodin se dívá z nebe, vidí všechny lidské syny, 14 ze svého pevného trůnu shlíží na všechny, kdo obývají zemi. 15 On utvořil srdce každého z nich, on též rozumí všem jejich skutkům.

18 Ale oko Hospodinovo bdí nad těmi, kdo se ho bojí, nad těmi, kdo čekají na jeho milosrdenství, 19 aby ze smrti je vysvobodil, naživu je zachoval v čas hladu. 20 Naše duše s touhou vzhlíží k Hospodinu, on je naše pomoc, náš štít. 21 Z něho se raduje naše srdce, my doufáme v jeho svaté jméno. 22 Tvoje milosrdenství buď, Hospodine, s námi; na tebe s důvěrou čekáme!

Jan Asszonyi, Brno 8.3.2015

